

הי' להזיק גם לתלמידיהם, ולהשפיע עליהם רוח החופש וקלות ראש... לזאת בחרו
המנהלים שמוטב לקחת למורים ולמורי חול בישיבה דוקא מורים נוצרים,
שבטוחים הי' עפ"י הנסיון, שהם ימלאו רק חובת למודם, אבל לא ישפיעו על
התלמידים התמימים והישרים מרוחם, כמו המורים העברים החפשיים, שחפצו
לכוף דוקא את ההר כגיגית על התלמידים ולהרעילם בדעות חפשיות, כמו שנהגו
המורים מסוג זה אז, בבתי ספר לרבנים (ראה בחלק הראשון מספרי זה שבארתי
שמה בפרטיות איך שבית הספר לרבנים נעשה בשביל השפעת המורים החפשיים
פרוודור לאוניברסיטה) ולכן החליטה הנהלת הישיבה, שנוצרים ימלאו תפקיד מורים.
אבל החלטה זו עוררה חמת המורים העבריים, שהי' כמה מהם מלשינים, וחכו
לשעת הכושר לנקום נקמתם מהישיבה ומהנהלה...

שאלת מנהל מלומד, לישיבה היתה שאלה גדולה שעמדה אז על הפרק, אבל
ע"י השתדלות נתנה ארוכה לשנתים, וכינתים נשאו ונתנו עם הגאון ר'
אליעזר שמחה ראבינאוויץ הגאב"ד דסובאלק ז"ל, שגר אז בקאלוואריע וכה חלפו
שנתיים.

במשך הזמן ההוא קמה מבוכה בישיבה, כבוד הגאון הנצי"ב זצ"ל מפני
שהחל להרגיש חולשת זקנתו*). קשה הי' עליו לנהל את הנהגת הישיבה, לכן מסר
את משרת ההנהגה לכבוד בנו הגאון ר' חיים ברלין זצ"ל שהי' רב במוסקבה. וכיון
שכבר הי' מנהג בישיבה ששני הנהלה גרמה לסכסוכים בין התלמידים,
אלה הסכימו למנהל החדש ואלה התנגדו לו, ואמנם תמיד הכריעו בין הריב הזה
הרבנים גאוני הדור, שעלתה בידם תמיד לפשר בין הצדדים, אבל הפעם הזאת
רצו הידים ידי עשו' לפשר בין התלמידים, וזה גרם לחורבן הישיבה.

המורים העברים אשר עברתם היתה שמורה בלבבם, מצאו עכשיו שעה
רצויה למו, ועלתה בידם להשיג איזה תלמידים שובבים שפתו אותם לחתום על
"מלשינות המן", שהישיבה היא "קן" של שובבות, של פאנאטיזם מכוערה עם חפשיות
גמורה ביחד, ועוד מלשינות רשע על כבוד הגאון הנצי"ב ועל כבוד מרן הגר"ח
סאלאווייציק זצ"ל. סוף הדבר הי' כי לדאבון לבב כל שלומי אמוני ישראל יצאה
בחורף תרנ"ב פקודה נמרצה לסגור את הישיבה הק' ולגרש את כל התלמידים משם
מהר, ועל כבוד רבותינו הנצי"ב והגר"ח באה פקודה שיעזבו את מחוז ווילנא,
ואסור להם לשבת במחוז ההוא במשך שלש שנים, והוכרחו לעזוב את וואלאזין
ולהתרחק גם מתחום פלך ווילנה.

לז.

תחית ישיבת וואלאזין אחרי סגירתה.

קדושת התורה וזכות רבותינו הגאונים הצדיקים והחסידים ומחזיקי הישיבה
עמדה לה, שההשגחה העליונה הקדימה הרפואה למכה, וזה הדבר: בראשית שנות

(*) ביום ה' כ"ח מנחם אב שנת תרנ"ג נסתלק הגאון הגדול הזה זצ"ל בווארשא, ובנו הגאון ר' חיים
זצ"ל ספר: "שאביו הגאון הי' בן לרב הצדיק ר' יעקב ברלין ממיר, שנפטר באה"ק. מגזע הגאון ר' אלחנן
ברלין שנקרא "ר' אלחנן בעל התוספות" והגאון בעל "פנים מאירות". הוא נולד ביום ער"ח כסלו תקע"ז
ויהי איפוא בן שבעים ושבע שנים בצאת נפשו הטהורה. ואם אמנם סוף אדם למות, אולם על אביו
הגאון פתח עליו בנו בהספד; לא אשגה אם אומר כי מאז נסגרה ישיבת וואלאזין אשר היתה חיי רוחו, נשבר
לבו, ותתעטף עליו נפשו עד כי נפל למשכבו, ויתענה תחת יד מחלתו אשר שמה קציר לחיור.